

ПОБЕДИТЕЛИ

В [националния литературен конкурс на Българската стопанска камара](#)
за есе на тема по избор
„Предприемачът, който ме вдъхновява“ или „Бих инвестирал в...“,
проведен в периода март-април 2022 г.

I-ва група – от VIII до X клас.....	2
Първо място: Кирил Павлов Георгиев, 8-ми клас, ПГ по икономика "Проф. Димитър Табаков", гр. Сливен	2
Второ място: Деница Димитрова Димитрова, 8-ми клас, Търговска гимназия "Княз Симеон Търновски", гр. Стара Загора	2
Трето място: Мария Стефанова Земярска, 8-ми клас, ПГВАД "Христо Ботев", гр. Пловдив.....	3
II-ра група – XI и XII клас.....	4
Първо място: Диян Николаев Христов, 11-ти клас, ПГСС "Никола Пушкин", гр. Попово	4
Второ място: Карамфила Йончева Симеонова, 11-ти клас, СУ "Васил Левски", гр. Кула, общ. Кула, обл. Видин.....	5
Трето място: Силвена Яворова Трифонова, 11-ти клас, ПГСУАУ "Атанас Бурев", гр. Силистра	6

Първо място: Кирил Павлов Георгиев, 8-ми клас, ПГ по икономика "Проф. Димитър Табаков", гр. Сливен

Избрана тема: „Предприемачът, който ме вдъхновява“

Тъмно е. Капки дъжд се стичат по прозореца. Взирам се в тъмнината. Хората бързат да се върнат у дома. Някой спират пред хранителния магазин, влизат, пазаруват и забързано продължават към домовете си. Наблюдавам мълчаливо. Няма усмивки, няма поздравявания... Като машини мрачни, сиви, с механични движения, влизат във входовете на съседния блок и мълчат отчуждено. В днешното забързано ежедневие всеки потъва във своята вселена. Зная, че не винаги е било така... Времето е различно, хората също, но всеки има мечти, стреми се към развитие, просперитет, успех и предприемачество. Днес всеки търси успех с малко усилия, печалба с малко инвестиции, но дали може да се успее?

Роден съм в малък град. Град на войводи, видни личности, които са достоен пример за поддръжка на много от нас, но искам да споделя за предприемачът, който ме вдъхновява- Добри Желязков Фотисов-Фабрикаджията. Той е доказателство, че макар да си сиромаш и сирак, ако си трудолюбив и упорит може да постигнеш успех. Чудно е каква силна воля притежава, защото за кратко време изучава текстилното производство и търговия на аби и шаяци. Създава работилница в къщата на съпругата си, с машини, изработени по пренесени от Русия модели. Тя е много модерна за времето си с отдели за предене и тъкане, боядисване на пресуканите прежди, производство на килими. Стремехът към развитие, познанията, които има водят до механизизиране на голяма част от процеса на производството. И най-важното, че макар в началото да е беден на 16.02.1836г получава султански ферман. Освободен от данъци, Добри Желязков получава договор за 3 години , два милиона гроша, част от необходимите машини ги внася от Русия, други ги изработват по образците му. Фабриката му се разраства. Работата му се развива отлично и може да си позволи да плаща добре на работници и доставчици. Разширявана и пристроявана била през годините работилницата. На два етажа с 24 прозореца, зидария от ломен камък, машините задвижвани от водни колела, а павилионът на фабриката - най-голямото здание след Рилския манастир.

Човешкият устрем и нюх водят към развитие на предприемаческия дух. Днес съм част от съвременното общество. Уча икономика, предприемачество, таблици, пазари, статистики, диаграми... Мислех си: „Защо ми е? Това е излишно! Само ме тормозят с учене!“ ...

Все още се вирам в тъмнината. Късно е. Дъждът отдавна спря, но мислите ми вече не са насочени към това, че уча „излишни и трудни“ за мен неща. Това е опит, който е трупан с години труд , лишения, несгоди. Това е знание, което днес получаваме безплатно. А знанието е богатство и сила. Млади сме и не го осъзнаваме. Предприемачът не е измамник, а човек с много качества каквито е притежавал и Добри Желязков. Успял е с нюх към работата, труд, иновации, продуктите, сферата, в която се развива. Конкурентно способен, добър лидер, да е щедър работодател, но не и прахосник, да е добър мениджър, търговец, психолог, счетоводител ... Толкова много качества съчетани в една скромна за времето си личност. Висок, рус, със светли очи, мустаци, побеляла коса, честен, енергичен, умен, досетлив, добър организатор.

Времето тече като река. За него годините нямат значение. Но ние знаем, че докато имаме достойни примери за поддръжка ще се съхраним като достойни българи. За нас е важно да следваме техните стъпки и да продължим делата им, защото доброто „ заразява“ с добро!

Второ място: Деница Димитрова Димитрова, 8-ми клас, Търговска гимназия "Княз Симеон Търновски", гр. Стара Загора

Избрана тема: „Предприемачът, който ме вдъхновява“

В животът на всяко едно дете още от ранна възраст се появява човек, който го впечатлява по някакъв начин-с външност, реч, действия. То започва да му подражава и да му се възхищава. По света има страшно много хора, които са преуспели в работата си и заслужават възхищение. В днешно време, благодарение на новините и социалните мрежи, сме наясно с новите открития и постижения на предприемачите в чужбина и у нас.

Може би за някого ще прозвучи странно, но предприемачът, на когото се възхищавам е моята майка. Тя е агроном, на 36 години е и притежава няколко хиляди декара земя. Започнала е да гради своята кариера на 22 години, през последните й години в университета. Мама започва бизнеса си с малко декари земя. Още в началото търси постоянни работници, имало е доста кандидати през годините, но сега имаме двама постоянни работници, единият работи при нас от 13 години, а другият от 2 години. С напредване на годините мама купува все повече земи и сключва договори под аренда. Сега тя отглежда пшеница, слънчоглед, рапица, царевича, грах, маслодайни култури-рози, лавандула, имаме черешова градина и лозя. През годината имаме сезонни работници, които берат розите и черешите. С всяка изминала година технологиите напредват и техниката се развива с висок скок. Мама предпочита работата с машини, защото ръчният труд изисква повече време. От 2014 година започна да сменя старата техника с чисто нова. Сега имаме три трактора и пръскачка на John Deere и инвентарът ни е на Horsch и Lemken.

Майка ми ме научи, че когато човек работи с други хора е много важно да бъде коректен спрямо тях, защото при започване на работа с определени фирми, се изграждат някакви взаимоотношения и трябва да ги поддържаш. Разбрах, че трябва да бъда толерантна към хора с различна религия и етнос, защото те не са по различни от нас, трябва да ги уважаваме, защото в бъдеще не се знае с какви хора ще работим. Ако искаме да бъдем уважавани и да имаме добра репутация, трябва да сме отговорни и да имаме точни представи за бъдещето си.

Осъзнавам, че във всяка работа има възходи и падения. В работата на майка ми има години, когато реколтата е по-слаба, но има и години, когато реколтата е с доста високи добиви. Въпреки всички трудности, мама подхожда с постоянство, упоритост и полага много труд. Точно тези качества пораждаат най-голямо възхищение у мен. Виждам колко е трудно човек да постига целите и мечтите си и колко жертви прави, за да ги осъществи. Не винаги съм разбирала толкова добре майка, тъй като ние сме три деца в семейството и израснахме при баба и дядо. Поради многото й ангажименти, понякога не я виждахме със седмици и ни липсваше, но с годините осъзнах, че целия този труд е с цел един ден, когато пораснем, да ни бъде по-лесен животът и някой от нас да го продължи.

Мама ме научи от малка на труд, за да мога да се науча да ценя нещата в живота ми, а не да ги приемам за даденост. Гордея се, че имам такава силна и упорита майка, тя е човекът, който ме научи да се боря за мечтите си, колкото и да е трудно да не се отказвам от тях. Тя е моят пример в живота. Мама ме мотивира за напред да бъда един образован и преуспял човек и искам тя да се гордее с моите успехи, също както и аз с нейните.

Трето място: Мария Стефанова Земярска, 8^{-ми} клас, ПГВАД "Христо Ботев", гр. Пловдив

Избрана тема: „Бих инвестирал в...“

Инвестирането е решаваща част от живота на всеки успешен човек, който желае да бъде финансово независим. Инвестициите са важни за всеки, който иска да подобри стандарта си на живот и да спре да живее само с пари "от заплата до заплата". Днес, за да инвестираш, не е нужно да си богат, важно е дали си струва изобщо да инвестираш. По този начин човек може да подсигури бъдещето си и да постигне определени цели.

В този смисъл аз бих инвестирала в начинание, което се смята за печеливш бизнес и за бъдещите поколения, а именно – създаването на орехова градина. Предполагам, че това начинание ще се окаже едно вълнуващо приключение, вплело в себе си труд, средства, надежди, очаквания и търпение. Бих се впуснала в него със съмишленици, понеже е нужен сериозен първоначален капитал, а първите активи може да се очакват едва след 5-6 години. Както е известно ореховите градини се създават след предварително изготвен план, с който се определя изборът на подходящо място, размера на площта, изграждането на напоителна система, сроковете и начина на засаждане. С оглед на това, че за ореха е характерно предразположението му към заболявания на кореновата система, бих се спряла на терени, където е имало стари овощни градини или дъбови гори, като това би създало условия за ликвидиране на заразата. Освен това е необходимо да се предвиди и голямо разстояние за засаждане на отделните дървета, както и късното встъпване в плододаване. Това са все фактори, пораждащи необходимостта от уплътняване с други овощни дървета, носещи допълнителни доходи. Подходящи уплътнители са бадемът, лешникът, вишната, прасковата и кайсията.

Повечето облагородени орехови дръвчета дават плод 3-4 години след засаждане, а добивът става значим след шестата година. Това е преломният момент, когато инвестицията се връща. Осъзнавам, че при такъв вид инвестиция печалбата ще дойде след години и то при полагане на подходящи и значителни грижи, но човек не бива да се ръководи само от финансовата изгода в начинанията си.

Най-важната „печалба“ ще се отрази на околната среда. Замърсяването на въздуха е глобален проблем, което прави засаждането на дървета значима инвестиция на бъдещето. Всички знаем за глобалното затопляне и климатичните промени в резултат на обезлесяването на планетата и изхвърлянето в атмосферата на парникови газове.

Ореховите дървета дават суровина за хранително-вкусовата промишленост. Плодовете на ореха се използват за директна консумация. Считани за най- здравословните ядки, те са богат източник на омега-3 мастни киселини. На външен вид приличат на човешкия мозък. Доказано е ,че подобряват паметта и умствените способности. Ореховите ядки са едни от най- ценните и търсени плодове на световния пазар, играещи важна роля в изхранването на населението в световен мащаб. Пазарът за ядки е неограничен. Само в Европа се внасят около 100 хил. тона орехи годишно.

Тези дървета са суровина за мебелното производство, също служат и за отопление.

Дървета са дом на животни и птици, допринасят за естественото наторяване на почвата с естествен хумус, както и за производството на орехов мед – еликсир за укрепване на имунната система.

В сложната система от вярвания и обичаи, всяко дърво има свое място и значение. Повечето дървета дават сили на човека, предпазват го от лоши влияния.

Един от най- разпространените митични символи на вселената е така нареченото „Световно дърво“. Отделните му части олицетворяват идеята за триделното разпределение на света. Короната е символ на небесното. Стъблото е земния живот, а корените са долния свят.

В живота на народа ни ролята на „ Световно дърво“ обикновено приемали няколко дървесни вида- дъб, явор, орех и бор. Те се радвали на особена почит. Традицията строго забранявала такива дървета да се секат.

Орехът е наричан храна на героите, дърво на живота, жълд на боговете и за това има причини: вкусните и полезни ядки, листата и черупките са използвани за багрило, козметични и медицински цели. Дървото осигурява подслон, сянка в летния зной и закрила от мълнии и проливен дъжд. Дървесината му е устойчива и красива след полиране. От нея се изработват мебели, предмети за бита, народни музикални инструменти, детски играчки. По традиция орехът е считан за пазител на дома, символ на здраве, плодородие и дълъг живот.

Разбирам ,че за реализирането на моята идея за инвестиция се изисква не само труд, средства, добър бизнес план, но и много търпение. Но какво по- вълнуващо от това да виждаш как плодовете на труда ти растат пред очите ти и ти израстваш редом с тях?

Казват, че всеки човек в живота си трябва да засади поне едно дърво, а защо не и цяла градина или пък гора? Това е прекрасен начин да оставиш след себе си следа, защото дърветата засадени днес, ще предложат ползи за поколенията след нас. Не е ли това най- благородната инвестиция?!

II-ра група – XI и XII клас

Първо място: Диян Николаев Христов, 11-ти клас, ПГСС "Никола Пушкиров", гр.

Попово

Избрана тема: „Бих инвестирал в...“

Ако имах много пари! Ако бях безкрайно богат! Ако не мислех само за себе си! Какво бих тогава направил? Бих инвестирал в ДОБРОТО! Не утре, не днес, а веднага! Ще инвестирам сега, преди Светът, в който живея да се е счупил. Да се е пръснал на късчета, взривен от омраза, безхаберие и от алчност.

Ще дам от моите средства на хората, носители на добри идеи и намерения. На тези, които търсят и пазят чистотата на природата, на тези, които откриват за нас енергията на Слънцето. Бих дал и на тези, които смятат, че да се изсекат горите за топлина, хартия и дървесен материал е светотатство. На тези, които знаят или търсят начини да пречистят въздуха и водите. Ще платя за нови технологии, които няма да замърсяват природата. Ще направя така, че нефтът, газът, въглищата и рудите да бъдат забравени и да останат в тъмното минало, поради своята ненужност. Непотребността от тези ресурси ще обезсмисли войните, подклаждани от алчни картели и ще попари амбициите на бизнеса, дълбаещ в недрата на Земята, на смучещите по цял свят от благата й.

Бих инвестирал и в хората, носители на Божествената доброта. В тези, които ще проповядват, и ще бъдат чути, че ние, без разлика на черти, цвят и религия, сме еднакви и нямаме причини да се мразим. Нямаме причини да се подозираме и да враждуваме.

Ще инвестирам в създателите на нова хранително-вкусова промишленост, чрез която ще се произвежда екологично, евтино и ефикасно, за да няма гладуващи. Ще инвестирам в едно полезно и практично за всички световно образование.

А тук, в моята Родина, бих изкупил обезлюдените и рушащи се, някога китни селца. Бих раздал земите и имотите на работливи българи, живеещи в чужбина, но жадуващи за България. Чрез трудолюбие те ще възродят за нов живот гаснещото българското село – грижовна майка на нашите деди.

Ако имах много пари... Но защо му са на човек много пари, ако не може да бъде полезен? Ако мисли само за трупане на богатства и на блага ще остане завинаги беден, а душата му ще боледува и страда. Ако аз съм безумно богат, а околните бедни, ще ми бъде ли добре? Едва ли!

Хора, не инвестирайте само в себе си, само в своите потребности! Вложете в това, което ще донесе радост на сърцата и блясък в очите на вас и на другите около вас!

Влагайте сили и средства в това, което ще ви направи полезни и духовно богати!

Инвестирайте в Бъдещето! Няма невъзможни неща!

Второ място: Карамфила Йончева Симеонова, 11-ти клас, СУ "Васил Левски", гр. Кула, общ. Кула, обл. Видин

Избрана тема: „Предприемачът, който ме вдъхновява“

Предприемачеството се занимава със създаването на компании, иновации и нови продукти в най-различни области, като стопанство, икономика, бизнес, социална сфера и още много други. Историята на нашата страна е обогатена с изключително много, значителни и оставили следа след себе си предприемачи. Много от тях тръгнали от нищото, но въпреки трудностите, стигнали до последното стъпало на успеха. Всеки един предприемач, заслужава неговата история да бъде предадена, популяризирана и чута, защото да си предприемач означава да даваш от себе си за да градиш за напред, не само за себе си, а и за другите. Да си предприемач се равнява на това да си герой. И може да нямам възможността да събера всички успехи на всички големи предприемачи, но със сигурност ще представя историята на един от многото герои на нашата държава.

Успеха има ли възраст? Има ли значение на колко години ще си за да постигнеш успехи? Борис Колев е един млад български предприемач, който доказва, че годините са само число, предимство, а не стена по стълбата на успеха. Едва на 18 Борис стартира първата си компания, имаща за цел да се занимава с реклама. Много хора подхождат със съмнение и недоверие, поради крехката възраст на Борис, и приятелите му, именно поради това с течение на обстоятелствата, компанията се разпада. Въпреки първата спънка, за разлика от много други Борис не се отказва, а продължава право напред с иновативните си идеи. Малко след това упоритостта на младия предприемач се отблагодарява и успехите започват да се записват в неговата биография. Още като малък той е помагал на различни организации и в домовете за деца в неравностойно положение и е създал лагер за такива деца. Все по-актуално в днешно време е серийното предприемачество в изграждането на стартап екосистеми. Тъкмо такъв предприемач е Борис Колев. Най-новите му ангажименти са по иновативен проект, към който се включва като основател и инвеститор. Фокусът е върху усъвършенстване и производство на нанофибърна мрежа от три слоя, която най-общо казано пречиства въздуха, когато човек си проветрява стаята. Заедно с Борис в Чехия, работят неговите приятели, а резултатът е 93% пречистен въздух. Борис е сновател на една от най-бързо развиващите се софтуерни компании у нас – DigiMark, придобита през 2019-а година от Devexperts. През 2018 г. Създава първия в България Рисков фонд за инвестиции в социално въздействащи стартап компании – Digimark Ventures, който до момента е инвестирал в 8 иновативни стартиращи компании в сферата на здравеопазването, екологията, образованието и развитието на човешкия капитал. Борис Колев е един от предприемачите, които успяха да ме впечатлят и да привлекат вниманието ми с уникалните си качества. Борбеност, целеустременост, доброта, съпричастност, интелект, решителност и смелост са едни от малкото положителни качества на предприемача. Впечатлих се най-много от смелостта на Борис да започне да се развива от толкова крехка възраст, от желанието му да помага на по-немошните в нужда. Впечатлих се толкова, защото на такава възраст се изисква голяма воля, интелект и усилия за да постигнеш такъв успех, много хора, когато се докоснат до успеха забравят за другите, но той не го прави.

Ако имах възможността за инвестиция може би първоначално бих тръгнала по стъпките на Борис. Като дете без родители, съзнавам, колко жесток може да бъде живота и бих помогнала на сираци и други деца в неравностойно положение. Да си предприемач е призвание, изисква се интелект, решителност и борбеност. Това начинание не е за всеки, но определено можем да се гордеем с много български имена, представители на предприемачеството. Единствената ни задача е да мечтаем и да се борим за мечтите ни, и да вървим по стъпките на хората, които ни вдъхновяват. Също като Борис Колев да не се отказваме и спираме пред нищо.

Трето място: Силвена Яворова Трифонова, 11-ти клас, ПГСУАУ "Атанас Буров", гр. Силистра

Избрана тема: „Бих инвестирал в...“

Нашата идея е създаване на иновативен туристически автобус. С него ще се посещават различни дестинации из нашата страна. Основната ни цел е да представим многобройните красиви места в държавата ни, чрез туристически обиколки с нашият панорамен туристически автобус.

Идеята ни е да се изобрети ново оригинално невиждано до сега превозно средство, което да предоставя максимален комфорт и качествена панорама на всеки един турист. Транспортното средство ще разполага с капацитет от 25 места. Ще бъдат изработени панорамни стъкла и стъклен таван, за да могат туристите да се докоснат визуално до заобикалящата ги среда. Ние ще се погрижим и за тяхната безопасност и удобство остъклената част ще е със слънчева защита. Планираме, автобусът да бъде електромобил, защото искаме да се погрижим и за опазването на околната среда. Туристите ще са разположени на комфортни седалки и за всеки един от тях ще има осигурен таблет с различни услуги, които представя фирмата и с определените опции са посечени предлаганите услуги.

С натискането на определен бутон туриста може да разбере къде се намира, откъде преминава, и какви други забележителности може да открие по пътя си. Освен това чрез друга опция туристът може да си избере гид, който да проведе беседа за даденото място, като съответно всяка една от тези услуги потребителят може да избере на какъв език да я прослушва. Разбира се за да няма недоразумения всеки ще разполага с практични слушалки за да може самостоятелно да се запознае с предоставената информация. Ние ще препоръчаме дестинации на групата, като се съобразим с тяхната възраст и интереси, но ако някоя от непланираните дестинации предизвика интересът им ще спрем да я разгледат.

Нашите пътувания са с динамична насоченост и имат за цел да запознаят българските и чуждестранните туристи с природните богатства на страната ни. Чрез иновативен начин желаем да допринесем за развитието на туризма в България.

Фирмата ще бъде Дружество с ограничена отговорност, „Dreamcatcher“- ООД. Началният капитал на дружеството ще е 90 000лева. Източниците на финансиране са собствени- спестявания и привлечени-от спечелен европейски проект. Предвидените разходи са:

- разходите за материали – 55 000лв.
- разходите за техника и оборудване - 30 000лв.
- наем на офис– 500лв.
- разходите за реклама – 500лв.
- работни заплати – 4 000лв.

Предвидените приходи са свързани с количеството на реализираното потребление и неговата цена. Фирмата ще реализира печалба след приключване на първата година, защото нашият продукт е нов на пазара и предполагаме, че е необходимо повече време на клиентите да ни се доверят. Заявки за пътувания ще се правят, както по електронен път, така и от нашите партньори туроператори.

Ние ще предложим на ученици и студенти, които се обучават в специалности по предприемачество и туризъм да провеждат практическите си часове при нас. Така ще привлечем млади хора, които са креативни, мобилни и иновативни. Тези от тях, които се справят най-добре, ще получат предложение за работа.

Знаем, че няма да ни бъде лесно, но ще рискуваме и ще вложим паричните си средства в тази идея, защото това е нашият "Ловец на сънища", която искаме да сбъднем!